

# Agenda

## Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht:

**wat willen we veranderen**  
**En wat denken we daarvoor te doen?**

Hans Smit, .., juni 2019

Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht: wat willen we veranderen?

## *Waarom een Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht (ATT)?*

### **Wereld is in beweging:**

- complexer,
- snelle veranderingen en
- nieuwe vormen van (regionale) samenwerking.

### **Openbaar bestuur moet zich aanpassen:**

- opgaven rechtmatig, gelegitimeerd, effectief en efficiënt oppakken
- meer en nieuwe vormen van interbestuurlijke samenwerking
- meer ruimte voor maatwerk en lokale keuzes
  - heeft gevolgen voor randvoorwaarden en het toezicht

### **Evaluaties Financieel en generiek toezicht:**

- optimaliseren, moderniseren

## Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht: wat willen we veranderen?

### ***Doel van het toezicht:***

***Toezicht is er omdat de overheid haar taken blijvend goed wil uitvoeren en dat inwoners en bedrijven erop kunnen vertrouwen dat dit beschermd en geborgd is***

### **>> zeven ontwerpprincipes:**

1. Horizontaal voorop en wordt versterkt,
2. Uniformiteit (methodiek) en maatwerk,
3. Risicogericht toezicht,
4. Toezicht is proportioneel en wordt uitgeoefend aan de hand van een interventieladder,
5. Transparantie,
6. Verbinden van inzichten,
7. Efficiënt en effectief.

## Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht: wat willen we veranderen?

### ***Vijf actielijnen:***

1. Versterken verbinden horizontale controle en verticaal toezicht,
2. Beter voeren dialoog,
3. Beter leren via toezicht,
4. Uniformeren uitvoering toezicht en
5. Toezichthouder richt zich op gedeelde risico's.

***Tijdpad:*** Zomer: actieplan gereed; daarna bestuurlijk traject

Bezig met:

- ophalen input
- beeldvorming (inventarisaties)

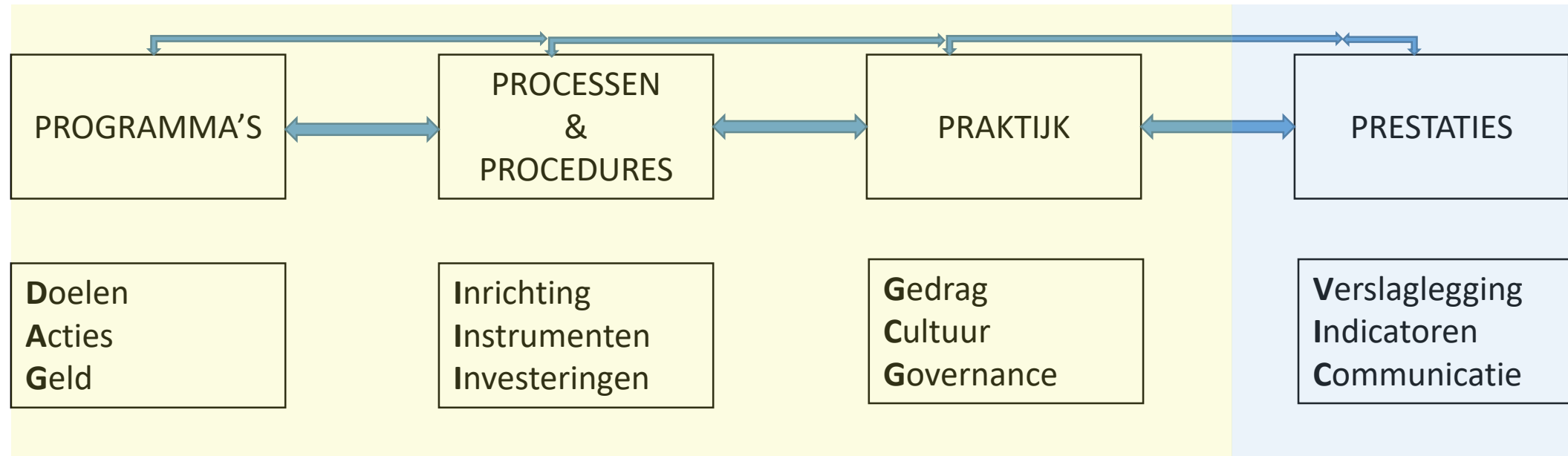
## Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht: *waar willen we naar toe?*

### Vooruitblik: waar staan we over 5 jaar?

- Toezichtontvangers hebben hun risico's & maatregelen inzichtelijk, zijn daar transparant over en hebben hun checks & balances (basis) 'op orde'.
- De diverse rollen en verantwoordelijkheden in relatie tot de horizontale checks & balances en het toezicht zijn duidelijk voor zowel toezichtontvangers als –houders.  
=====
- Toezichthouder en –ontvanger bepalen samen jaarlijks voorafgaand aan de uitvoering van het toezicht in een gesprek de diepgang en reikwijdte van het interbestuurlijk toezicht uitgaande van verwachtingen op de diverse niveaus (rijk, provincies, gemeenten).
- Toezicht gaat uit van en is gericht op vertrouwen en maakt inzichtelijk of daaraan voldaan wordt (is de basis op orde).
- Toezichthouders maken onderdeel uit van de stimulerende hulptroupen voor de gemeenteraad en provinciale staten in zowel kwalitatief als kwantitatief opzicht. Toezichthouders dragen bij aan het bevorderen van zelfregulering door gevraagd en ongevraagd te coachen, te spiegelen en goede en slechte voorbeelden te delen.
- Interbestuurlijk toezicht is competent: hard op de inhoud en zacht op de relatie. Er wordt samengewerkt tussen disciplines en in teamverband geopereerd. Er wordt volop gebruik gemaakt van digitale middelen.

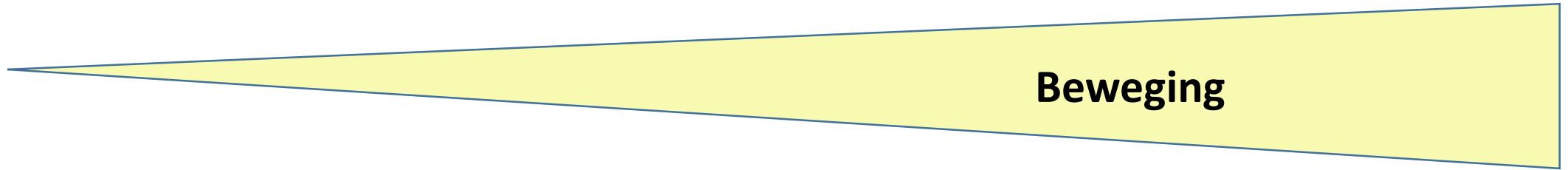
## Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht: *waar willen we naar toe?*

### Toezicht op meer dan alleen verantwoordingen: meer naar de voorkant:



**meer dan (formeel) toetsen (SRE)!**

Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht: wat willen we veranderen?



**Toezicht meer richten op voorkomen**

**en inspelen op de dilemma's:**

- Toezichtontvanger en –houder spreken vooraf samen af: hoe ga je dat invullen /wat wordt van elkaar verwacht?
- wat is daarvoor nodig /wanneer zoek je elkaar op?

Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht: wat denken we te gaan doen?

## **Versterken horizontale checks & balances:**

- 1. Versterken rollen & verantwoordelijkheden gericht op borgen c&b**
- 2. Structuur aanbrengen in relatie toezichtontvanger met –houders voor het verbinden van horizontale c&b met verticaal toezicht**
- 3. Herbezinning toezicht op samenwerkingsverbanden passend bij regierol toezichtontvanger en het orde hebben van de basis (incl. risico's)**



Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht: wat denken we te gaan doen?

## **Dialogoog:**

- 1. Inventariseren wat nodig is om de dialogoog te richten op het goed invullen van de samenwerking tussen to en th (gelijkwaardigheid, respect, voorkomen van problemen)**
- 2. Inventariseren en delen van voorbeelden van dialogoog: do's en don'ts**

NOOG IN BEWERKING

Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht: wat denken we te gaan doen?

## Leren:

1. **Vertrouwen creëren**
2. **Zorgen voor en versterken van het delen van kennis  
(instrumenteel: kennisinfrastructuur bouwen, overlegstructuren)**
3. **Bepalen benodigheden voor voeren dialoog gericht op “voorkant”**

NOG IN BEWERKING

Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht: wat denken we te gaan doen?

## **Uniforme uitvoering:**

- 1. Verkrijgen helderheid over gewenste scope van het interbestuurlijk toezicht**
- 2. Ontwikkelen van toetsingskader vanuit integrale benadering met objectieve criteria**
- 3. Bepalen van interventies bovenop het voeren van de dialoog (escalatieladder)**
- 4. Ontwikkelen eenduidig nieuwe (norm) voor oordeel financieel toezicht**
- 5. Realiseren uniforme uitvoering financieel toezicht en toezicht per domein**
- 6. Tot stand brengen van één jaarlijkse, transparante integrale rapportage**

Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht: wat denken we te gaan doen?

## Risicogericht:

1. **Bevorderen afstemming van interbestuurlijk toezicht het andere vormen**
2. **Aanpak maken voor uitwisselen ervaringen over risico's (+ en -)**
3. **Zorgen voor gestructureerde uitwisseling beelden van risico-analyses**
4. **Ontwikkelen toezichtaanpak aan de hand van harde (kwantitatieve) en zachte (kwalitatieve) indicatoren die meerwaarde bieden voor de 'basis op orde'**

Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht: vervolg

**Ruwe versie actieplan**

**Consultatie: beleggen 2 – 3 bijeenkomsten (juli-sep)**

**Actieplan**

**Consultatie en bestuurlijke behandeling**

**Aanbieden aan Tweede Kamer**

**Implementatie**

**Samen doen: betrekken toezichtontvangers en toezichthouders!**

Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht

***Vragen?***

***Input leveren /reageren: [postbus.ATT@minbzk.nl](mailto:postbus.ATT@minbzk.nl)***

***Dank voor jullie aandacht en inbreng!***